

**МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
НАУКОВИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ ГУРТOK
«ПЕРСПЕКТИВИ ОСВІТНЬО-ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ»**

НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА: СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ

**Збірник тез доповідей
III Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції**

**МУКАЧЕВО
15 ГРУДНЯ 2022 РОКУ**

УДК

*Розглянуто і схвалено
кафедрою теорії та методики початкової освіти Мукачівського державного університету
(протокол № від 2022 р.)*

Рекомендовано до друку Науково-технічною радою Мукачівського державного університету (протокол № від 2022 року)

Рецензенти:

Наукове консультування і редагування: доктор педагогічних наук, професор Товканець Г. В.

Нова українська школа: стратегія розвитку особистості: збірник тез доповідей III Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції (15 грудня 2022 р., Мукачево)
/ За заг. ред. Г. В. Товканець: – Мукачево: Вид-во МДУ, 2022. – 83 с.

У збірнику представлено тези доповідей учасників студентської науково-практичної конференції «Нова українська школа: стратегія розвитку особистості», в яких розкрито актуальні питання реалізації сучасних підходів до освітнього процесу в умовах Нової української школи.

Видання розраховане на науковців, викладачів, студентів, які займаються проблемами розвитку особистості і стратегії розвитку Нової української школи.

Редакційна група:

Товканець Г. В. – д. пед. н., завідувачка кафедри теорії та методики початкової освіти Мукачівського державного університету, Сідор Ю. І. (ПО-2), Гангур Г. В. (ПО-2).

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

©Мукачівський державний університет, 2022

ЗМІСТ

АРДЕЛАН Я. О., МИХАЙЛОВА К. В. Співпраця дошкільного закладу з сім'єю та початковою школою у підготовці дітей до навчання в школі.....	5
БЕЛЕЙ Х. М., КУЗЬМА-КАЧУР М. І. Умови виникнення пізнавальних інтересів у процесі формування природознавчих компетентностей	7
БІРЧИН У. В., КУЗЬМА-КАЧУР М. І. Методика проведення дослідницької діяльності у процесі формування природознавчих компетентностей	8
БОБРУШКО Н. В., МИХАЙЛОВА К. В. Забезпечення цілсного розвитку особистості дитини в умовах дошкільної та початкової освіти.....	10
ВОВЧОК В. М., КУЗЬМА-КАЧУР М. І. Урок-екскурсія – ефективна форма розвитку спостережливості у здобувачів початкової освіти	12
ГАБОВДА М. І., ТОВКАНЕЦЬ Г. В. Особливості використання дидактичних ігор на уроках у новій українській школі.....	13
ГАНГУР Г. В., ТОВКАНЕЦЬ Г. В. Особливості організації інклюзивного освітнього середовища в початковій школі.....	15
ГИЧКА І. І., ТОВКАНЕЦЬ Г. В. Особистісно орієнтований підхід у моделюванні освітнього процесу початкової школи.....	17
ГОПОНЬКО С. І., МАЙБОРОДА І. Е. Розвиток обдарованості молодших школярів засобами образотворчого мистецтва	19
ГРЕСЬКО І. І., БОКША Н. І. Національно – патріотичне виховання молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей початкової школи.....	21
ДЕМ'ЯНЧУК В. М., ІВАНОВА В. В. Психологічний вплив сім'ї на розвиток дитини.....	23
ДРАЧ І. І., МОЛНАР Т. І. Упровадження stem-технологій в освітній процес початкової школи.....	25
ІЛЬНИЦЬКА М. І., МОЛНАР Т. І. Інтегративний підхід як основа модернізації змісту початкової освіти	27
КАМПО Д. В., ФЕНЧАК Л. М. Форми організації здоров'язбержувальної взаємодії у освітньому середовищі початкової школи	29
КАТРИЧ Е. В., ФЕНЧАК Л. М. Форми виховної роботи у освітньому середовищі НУШ.....	31
КОЗАК А. В., ІВАНОВА В. В. Використання інноваційних технологій в закладах дошкільної освіти.....	32
КОРНАК Х. І., БРИЧОК С. Б. Гуманістична спрямованість вітчизняної педагогіки другої половини XIX ст.	34
КУЗЬМА О. І., МОЧАН Т. М. Важливість використання інформаційних технологій для навчання в початкових класах	36
КУЛІШ А. В., КУЗЬМА-КАЧУР М. І. Віртуальна екскурсія як засіб формування дослідницьких умінь молодших школярів	38
КУСТРЬО М. Ю., ФЕНЧАК Л. М. Взаємозв'язок між ефективною організацією дозвілля та розвитком молодших школярів	40
ЛЕГЕЗА Ю. М., ФЕНЧАК Л. М. Формування соціальної компетентності здобувачів початкової освіти в умовах нової української школи.....	41

Враховуючи вищевказані компоненти і умови організації інклюзивного освітнього середовища, можливе створення освітнього середовища, де всі учні незалежно від своїх освітніх потреб навчатимуться ефективніше, будуть підвищувати свою соціальну компетентність, вдосконалювати комунікативні навички, а також відчуватимуть себе повноцінною частиною суспільства. Таким чином, при всій складності, багатоетапності і багатofакторності умов переходу школи до реалізації інклюзивного підходу, формування інклюзивного середовища являє собою одне з ключових і першочергових завдань освітньої організації.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про освіту» Відомості Верховної Ради України, 2017. № 30. ст.
2. Колупаєва А.А. Основи інклюзивної освіти. 2011. С. 5-29
3. Колупаєва А.А. Інклюзивна освіта. 2028. С. 20-35

Гичка І. І., студентка ПО-11 сп курсу

Науковий керівник:

д. п. н. проф. Товканець Г.В.

ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД У МОДЕЛЮВАННІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Освітній процес у початковій школі спрямований на інтенсивний розвиток наочно-образного мислення за допомогою побудови та використання просторових моделей, а також поступовий перехід дітей від ігрової діяльності до провідної діяльності молодшого школяра – навчальної [3; 4]. Найважливішим принципом побудови освітнього процесу є диференційований підхід до навчання, який реалізується за допомогою завдань різного рівня складності, орієнтованих на вирішення навчальних завдань, зокрема введення в підручники від початку навчання цікавих текстів.

В основі моделювання освітнього процесу початкової школи – педагогічні принципи [2; 3], серед яких виокремимо наступні:

1. Особистісно орієнтовані принципи:
 - принцип адаптивності;
 - принцип розвитку;
 - принцип психологічної комфортності.
2. Культуровідповідні принципи:
 - принцип цілісності змісту освіти;
 - принцип систематичності;
 - принцип смислового ставлення до світу;
 - принцип орієнтовної функції знань;
 - принцип опори культуру як світогляд і як культурний стереотип.
3. Діяльнісно орієнтовані принципи.

- принцип керованого переходу від діяльності у навчальній ситуації до діяльності у життєвій ситуації;
- принцип переходу від спільної навчально-пізнавальної діяльності до самостійної діяльності учня (зона найближчого розвитку);
- принцип опори на попередній (спонтанний) розвиток;
- креативний принцип, або принцип формування потреби у творчості та творчих уміннях;
- принцип мінімаксу: максимум оцінювання – мінімум оцінок, оптимальна система домашніх завдань.

Аналіз наукових досліджень [1; 3; 4; 5] дає підстави визначити, що особистісно орієнтований підхід побудови освітнього процесу передбачає:

- єдність методологічного, методичного, дидактичного та психологічного освітнього простору [1];
- максимальне врахування психологічних особливостей певного шкільного віку та особистісних особливостей кожного учня;
- спрямування на формування у школяра «цілісної картини світу»;
- інтегрування через загальні змістовні лінії та показ міжпредметних зв'язків, специфічних для предмета та загальних для всіх предметів;
- забезпечення повністю не тільки методичними та дидактичними матеріалами, а й різними видами контролів та тестів щодо відстеження динаміки розвитку;
- перехід вчителів з стилю авторитарності в режим «педагогіки співробітництва» та особистісного спілкування [3];
- визначення для кожного учня «власної траєкторії навчання»;
- відкриття можливості зміни форм організації уроку: від фронтальної до роботи малими групами та змішаних форм;
- максимальне використання всього попереднього педагогічного та методичного досвіду вчителя у новому освітньому алгоритмі [5];
- реалізацію нової наукової концепції формування громадянськості та патріотизму;
- створення максимально комфортного середовища, що оберігає від перевантажень;
- розвиток особистості у «культурі гідності» як самостійної, здатної на прийняття рішень, особистості з творчим підходом до життя, діяльності в умовах вибору, толерантної до світу.

Початкова школа звертається до особистісно орієнтованого навчання, як до однієї з можливих основ її перетворення. Особистісно орієнтоване навчання розглядається сьогодні як специфічна педагогічна діяльність створення учням оптимальних умов для розвитку їх потенційних можливостей, формування самостійності, здатності до самоосвіти, самореалізації.

Список використаних джерел:

1. Бех М. Особистісно орієнтовані технології навчання в початковій школі. Початкова школа. 2017. № 6. С. 36-40.

2. Лендел К.І, Товканець Г.В. Принципи виховання у сучасних підходах до формування особистості молодшого школяра. Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції: збірник тез доповідей VI Міжнародної науково-практичної конференції, 27-28 жовтня 2022 р., Мукачево / Ред.кол.: Т.Д. Щербан (гол.ред.) та ін. Мукачево: Вид-во МДУ, 2022. С. 155 – 156.
3. Микитась Т. Особистісно орієнтований підхід в організації освітнього процесу в Новій українській школі. Директор школи, ліцею, гімназії. 2018. № 6. С. 92-96.
4. Романовська І. В. Розвиток мовленнєвої компетентності молодших школярів через застосування особистісно орієнтованого підходу. Таврійський вісник освіти. 2019. № 1. С. 187-195.
5. Товканець Г.В. Початкова освіта як забезпечення гармонійного розвитку особистості молодшого школяра. Materiály XVIII Mezinárodní vědecko - praktická konference «Věda a technologie: krok do budoucnosti – 2022», Volume 3 : Praha. Publishing House «Education and Science». S. 63 – 67.

Гопонько С. І., студентка ПО-4;

Науковий керівник:

старший викладач кафедри Майборода І. Е.

РОЗВИТОК ОБДАРОВАНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

Проблема розвитку творчих здібностей і творчої активності в молодшому шкільному віці є особливо актуальною в світлі освітньо-виховних завдань НУШ. Оскільки дитинство є єдиним періодом життя людини, коли творчість стає універсальним і домінуючим способом існування, у багатьох наукових дослідженнях різних часів висвітлювалися безліч творчих можливостей періоду дитинства. Відповідно провідною психолого-педагогічною проблемою є створення сприятливих ефективних умов, які стимулюватимуть і спрямовуватимуть розвиток особистості.

Аналіз наукової літератури свідчить, що проблема розвитку творчих здібностей особистості висвітлюється багатьма дослідниками. Роль образотворчого мистецтва як одного з потужних засобів розвитку творчих здібностей, естетичної свідомості, образного мислення особистості висвітлюють у своїх працях дослідники Р. Арнхейм, Л. Масол, В. Кузин, В. Томашевський та ін. Б. Ананьєв, Л. Любарська, Т. Шпікалова відзначають, що уроки образотворчого мистецтва є унікальним навчальним предметом, які надають дітям безліч можливостей творчо самореалізовуватися, розвивати творчі здібності, асоціативно-образне мислення, творчу уяву, фантазію, пізнавально-творчу активність [1].

Образотворче мистецтво є тією сферою, в якій досить у ранньому віці виявляються творчі здібності, пізнавальна та творча активність школярів. Під час

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>